

Bilten

Broj 5, februar 2011. godine

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

USTANOVA ZA UNAPREĐENJE EKONOMSKE, NAUČNO-TEHNIČKE,
KULTURNE I SPORTSKE SARADNJE IZMEĐU REPUBLIKE SRPSKE
I REPUBLIKE SRBIJE

IZDVAJAMO

PROSLAVA DANA REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUČANI U ATELJEU 212

ANDRIĆEVE VIŠEGRADSKE STAZE
FILOZOFSKI FAKULTET NA PALAMA

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE U SRBIJI

Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija
Tel: 00 381 11 324 6633
Faks: 00 381 11 323 8633
E-mail: predstavništvo@predstavnistvorsbg.rs

Sadržaj

U fokusu

Proslava Dana RS	3
------------------------	---

Aktuelnosti

Formirana Vlada RS	5
--------------------------	---

Investicije

Inovacije i ulaganja iz RS na Kosmaju	5
---	---

Specijalne veze

Banjalučani u Ateljeu 212	6
---------------------------------	---

Andrićeve višegradske staze	7
-----------------------------------	---

Vjerski život

Povratak sjedišta Eparhije zahumsko-hercegovačke u Mostar	8
---	---

Obrazovanje

Univerzitet u malom: Filozofski fakultet na Palama	9
--	---

Turizam

Banja Vrućica	12
---------------------	----

Predstavljamo

UNIS – fabrika cijevi, a.d. Derventa	15
--	----

Opštine RS

Prijedor	16
----------------	----

U fokusu

Proslava Dana RS

Svečana akademija povodom Dana i Krsne slave RS Svetog arhiđakona Stefana u Banskome dvoru

Na dan 9. januara Republika Srpska je proslavila svoj 19. rođendan. Na svečanoj akademiji održanoj u Banjaluci, kojoj je, pored najviših predstavnika političkog, vjerskog, privrednog i kulturnog života iz Srpske, BiH i regiona, u ime Republike Srbije prisustvovao premijer Mirko Cvetković, govorio je predsjednik RS Milorad Dodik.

„Ponosan sam što je RS danas u svakom pogledu jača nego što je ikada bila u svojoj već skoro dvije decenije dugoj istoriji, što je politički stabilna i ekonomski samoodrživa“,

istakao je Dodik. I dodao da „ta snaga i stabilnost predstavljaju oslonac za opstanak i prosperitet RS i svih naroda koji u njoj žive, ali i za opstanak i prosperitet BiH kakva je verifikovana Dejtonskim sporazumom“. „Naš cilj jeste ulazak u EU, ali to nije razlog da ustupamo ili smanjujemo nadležnosti RS i da je tako slabimo, nego, naprotiv, da svi zajedno, bez obzira na vjeru, naciju i ideološke razlike, sve učinimo da ona bude što jača“, podvukao je predsjednik. „Iz godine u godinu, od rođendana do rođendana RS posta-

je sve razvijenija i uređenija i tako se potvrđuje da je srpski narod bio u pravu prije 19 godina kada je nakon raspada Jugoslavije odlučio da osnuje Srpsku republiku BiH... Nema sumnje da je RS, i pored brojnih izazova sa kojima se suočavala, stasala u politički zrelu, ekonomski održivu i socijalno odgovornu demokratsku zajednicu trajnog karaktera“, ocjenio je Dodik. I zaključio: „Mi ne želimo da budemo remetilački faktor, ali hoćemo da budemo ravnopravan partner i da sarađujemo ne samo u BiH i sa EU nego i sa SAD,

U fokusu

Milorad Dodik i vladika Vasilije - lomljenje slavskog kolača

Rusijom, Kinom, Izraelom, a posebno sa zemljama u regionu i prijete svih sa Srbijom.“

Nakon završetka Svečane akademije u čast Dana Republike Srpske, koji je obuhvatio i inventivno aranžiran muzički i dramski program, predsjednik Dodik je bio domaćin tradicionalnog prijema za učesnike i goste proslave.

KRSNA SLAVA RS

Istog dana obilježen je i Sveti Stefan – krsna slava mlade Republike. Jedinstvena proslava započela je svetom arhijerejskom liturgijom, koju je u hramu Hrista Spasitelja u Banjaluci služio vladika zvrničko-tuzlanski Vasilije sa episkopima banjalučkim Jefremom i bihaćko-petrovačkim Hrizostomom, te ritualom lomljenja slavskog kolača.

ČESTITKE TADIĆA I VUJANOVIĆA

Čestitajući svim građanima Srpske 9. januar, Predsjednik Boris Tadić je istakao da će „Srbija, kao potpisnica Dejtonskog sporazuma, nastaviti da se zalaže za dogovor tri konstitutivna naroda u dva entiteta, koji će stabilizovati prilike u BiH i dovesti do pomirenja, boljeg razumevanja i uvažavanja različitih identiteta i nacionalnih interesa“.

Uz čestitke povodom Dana i Slave RS, crnogorski Predsjednik Filip Vujanović je istakao:

„Duboko sam uvjeren da će se bliski i prijateljski odnosi i dobra saradnja između Crne Gore i RS u narednoj godini još uspješnije razvijati, u duhu prijateljstva i na zajedničku dobrobit.“

IZJAVA RUSKOG AMBASADORA

Povodom 19. rođendana RS, ruski ambasador u BiH Aleksandar Bocvan-Harčenko je ocjenio da je „Srpska postala jaka i da je njeno rukovodstvo uspjelo da joj ojača status u okviru Dejtonskog sporazuma, da se dobro snalazi u evropskoj krizi i socijalno-ekonomski razvija, te da postoje mogućnosti za širenje bilateralne saradnje sa Rusijom“.

LIČNA KARTA SLAVLJENICE

Srpska je osnovana 9. januara 1992. kao Srpska Republika BiH, a konačno ime Republika Srpska dobila je 12. avgusta iste godine. Međunarodno priznanje stekla je završetkom četvorogodišnjeg građanskog rata u BiH/RS, odnosno potpisivanjem Mirovnog sporazuma u Dejtonu 21. novembra 1995. kada je priznata kao jedan od dva državotvorna subjekta BiH. Dejtonskim sporazumom određeno je da RS obuhvata 49 odsto teritorije BiH, a drugi entitet (Federacija BiH) – 51 odsto. Naknadnom arbitražom godine 2000. formiran je distrikt Brčko zbog čega su oba entiteta teritorijalno smanjena za 0,5 do 1 odsto.

Aktuelnosti

Formirana Vlada RS

Narodna skupština Republike Srpske je 30. decembra izabrala novu Vladu RS, koju će u naredne četiri godine predvoditi Aleksandar Džombić.

Poslijee izbora, članovi nove Vlade položili su svečanu zakletvu u parlamentu RS.

U ekspozeu pred parlamentom, Džombić je istakao da će osnovni cilj rada nove vlade biti izgradnja ekonomski stabilne, tržišno orijentisane, socijalno odgovorne i politički nesporne RS.

Sastav novog kabineta

U novoj vladi ostali su dosadašnji ministar prosvjete i kulture Anton Kasipović, ministar unutrašnjih poslova Stanislav Čađo, mini-

star zdravlja i socijalne zaštite Ranko Škrbić, ministar saobraćaja i veza Nedeljko Čubrilović i ministar pravde Džerard Selman.

Novi ministar industrije, energetike i rudarstva je Željko Kovačević, finansija Zoran Tegeltija, poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Miroslav Milovanović, ekonomskih odnosa i regionalne saradnje Željka Cvijanović, prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije Srebrenka Golić, nauke i tehnologije Jasmin Komić, porodice, omladine i sporta Nada Tešanović, uprave i lokalne samouprave Lejla Rešić, trgovine i turizma Gorana Zlatković, a ministar za izbjeglice i raseljena lica je Davor Čordaš.

U novom kabinetu značajnije je učešće žena, koje su na čelu pet od ukupno 16 resora.

Investicije

Inovacije i ulaganja iz RS na Kosmaju

Nagrađeni projekat „Krov“

Bilježimo još jedan primjer naučno-tehnološke i priredne saradnje Srpske i Srbije u oblasti agrara. Radi se o kooperaciji inovatorskog tima „Krov“ iz Republike Srpske i poljoprivrednog preduzeća „Kooperativa“ iz Republi-

ke Srbije. Mjesto događaja: obronci planine Kosmaj.

Najmodreniji višenamjenski staklenik za proizvodnju organskog voća i povrća, koji je svojim projektantima u decembru prošle godine donio prvo mjesto na konkursu Ministarstva nauke i tehnologije Republike Srpske za najbolju ostvarenu inovaciju u 2010. godini, u maju će nići na Kosmaju. Tim nagrađenih inovatora iz Republike Srpske koji sebe zovu „Krov“ i privatno preduzeće „Kooperativa“ iz Srbije već su potpisali protokol o zajedničkom ulaganju u izgradnju najmodernijeg ekološkog staklenika u Srbiji.

Na prostoru od oko 5.000 kvadratnih metara otpornom na elementarne nepogode, sa pokretnim svodom i kompjuterskim regulisanjem mikroklimе, godišnje će se proizvoditi oko 1.200 tona zdravog organskog voća i povrća.

Očekuje se da će ugovor između „Krova“ i „Kooperative“ biti sklopljen oko 10. februara, a vrijednost investicije grubo se procjenjuje između 600.000 i 700.000 evra. Više od polovine investicionih sredstava obezbijediće potpisnici ugovora, dok se za preostalih oko 310.000 planira podizanje kredita kod Razvojne banke i Garantnog fonda RS.

Specijalne veze

Banjalučani u Ateljeu 212

Ko god je posljednje nedjeljno veče u minuloj godini proveo u Ateljeu 212 sigurno se nije pokajao. Narodno pozorište Republike Srpske iz Banjaluke beogradskoj publici se na najbolji način predstavilo mjuziklom „Zvijezda je rođena“. Predstava rađena po tekstu Branislava Pipovića i u režiji Miloša Paunovića, ipak će ponajviše ostati upamćena po brojnoj, mlađoj i nadahutoj glumačkoj ekipi. Autor dramskog predloška predstave opredjelio se za kompleksnu i aktuelnu temu kojom se bave mnoge savremene filozofske, sociološke, kulturološke analize. Relativizovan je svaki sistem vrijednosti, komercijalizovani su svi odnosi među ljudima, ljubav je banalizovana, javnost manipulisana, a umjetnost je svedena na zabavu i postala najmoćnije sredstvo vladavine. Kako kaže sam autor, „pozornica više nije mjesto gdje se raspravlja o neobjašnjivom fenomenu ljudske sudbine na koju utiču neke više sile, nego je svaki događaj na svijetu postao jedno šarlatansko provincijalno pozorište u kome glumi masa nesrećnih ljudi“.

Više sile zamijenila je mala manjina bogatstva i moći koja povlači sve konce nemarno zaklonjena iza scene. Služe se plitkim, providnim i neubjedljivim sredstvima, bez ikakvog

„Zvijezda je rođena“ u Ateljeu 212

rizika da budu uhvaćeni i sankcionisani. Jer oni koji otkriju zavjeru i iznesu je pred gomilu biće takođe doživljeni kao manipulatori koji samo rade za neki drugi zakulisni centar moći. Desenzibilizirana publika toliko je oguglala da više ne može da razlikuje istinu od laži pa postaje savršen materijal neotporan na bilo kakvu obradu. Jedan takav orvelovski svijet Pipović i Paunović smjestili su, a gdje bi bolje nego u svijet šoubiznisa kao inkubator za rađanje estradnih zvijezda. Paunović je predstavu režirao kao se-

riju tragikomičnih mini biografija Džudi Garland (Sandra Ljubojević), Bili Holidej (Slađana Zrnić), Elvisa Prislija (Željko Erkić), Merlin Monro (Đurđa Vukašinović), Džimija Morisona (Vladimir Đorđević), Majkla Džeksona (Velimir Blanić) i Ejmi Vajnhaus (Anja Stanić). A u mozaičku cjelinu efektnim komentarima ih povezuje kabaretski konferansije (Boris Šavija), kao i odgovarajući izbor muzike koji je uključio i numere Džeksona i Vajnhausove. Miloš Paunović je individualno svakako

najzaslužniji za uspjeh predstave jer je ne samo reditelj nego i autor ideje i koautor teksta, a uradio je i koreografiju i izbor muzike. Ali, ne manje zasluge moraju se priznati razigranom glumačkom ansamblu u kome su pojedini glavni akteri, sa ne manje poleta, takođe ponijeli još po dvije ili čak tri sporedne role. Prepuna sala Ateljea 212 burnim i dugim aplauzima tri puta ih je vraćala na pozornicu, tako da treba očekivati nove zajedničke projekte pozorišnih umjetnika iz Banjaluke i Beograda.

Specijalne veze

Andrićeve višegradske staze

„Na početku svih puteva i staza, u osnovi same misli o njima, stoji oštro i neizbrisivo urezana staza kojom sam prvi put prohodao. Bilo je to u Višegradu“ – zapisao je Ivo Andrić.

Ova bilješka bila je inspiracija da tradicionalni susreti na kojim se svake godine u Višegradu okupljaju ugledni pisci, kritičari, kulturni radnici i drugi poštivaoci ličnosti i djela našeg nobelovca dobije ime „Višegradske staze“. Krajem maja ove godine to će biti više od redovnog godišnjeg okupljanja.

Ove godine se navršava 50 godina otkako je Andrić ponio Nobelovu nagradu za književnost za roman „Na Drini ćuprija“, a iduće 120 godina od piščevog rođenja. Bio je to povod da se u januaru održi sastanak odbora za pripremu obilježavanja ova dva Andrićeva jubileja, a gdje bi drugo nego u gradiću na Drini za koji je vezan početak njegovog života nadomak višegradskog mosta za koji vezano njegovo životno djelo. U radu skupa, pored ostalih, učestvovali su Anton

Kasipović i Nebojša Bradić, ministri kulture Srpske i Srbije, te Sredoje Nović, ministar za civilne poslove u Savjetu ministara BiH.

Uz evokacije na Andrićevu biografiju, koja, pored Višegrada i Beograda, na simboličan način obuhvata i gimnazijsko školovanje u Sarajevu i mlađe godine u Zagrebu i diplomatsko službovanje po svijetu, istaknuto je da ovaj jubilej pripada svim građanima Republike Srpske i Republike Srbije, BiH i regiona. Rečeno je, takođe, da ima mnogo onih koji su čitali Andrićevo djelo ali nisu shvatili njegove poruke i pouke. Treba se vraćati romanima našeg nobelovca i ponovo ih čitati, a povodom jubileja treba obezbijediti da besplatni primjerci romana stignu u svaku kuću. Čitanje Andrića treba da bude lišeno predrasuda i stereotipa, političkih uticaja i neslaganja, jer njegovo djelo i jeste veliko po tome što pripada i Višegradu i Banjaluci, i Sarajevu i Beogradu. Odreći se Adrića za nas bi značilo odreći se svoje istorije i identiteta, napomenuli su mnogi od sagovornika. Svi su konstatovali da oko ove kulturne manifestacije vlada za naše regionalne prilike rijetko pozitivna atmosfera koju treba iskoristiti kako bi proslava započela krajem maja u Višegradu, a zatim se tokom ove i naredne godine proširila na ostale dijelove regiona. Andrić je pisac koji je to zaslužio jer je opjevao mostove koji ne

razdvajaju nego spajaju zemlje i ljude i odgovarajuće jubilarne manifestacije najavljene su i Austriji i Njemačkoj. Važno je, naglašeno je u zaključku, da se proslave ne svedu samo na svečane akademije i naučne

Kusturica: Kamengrad je scenografija za Na Drini ćupriju

Na konferenciji za novinare, održanoj nakon skupa, Emir Kusturica je šire obrazložio svoj projekat „Kamengrad“. Slično Drvengradu, koji se sagradio u Mečavniku na Mokroj gori i koji je već postao popularna turistička destinacija i mjesto održavanja poznatog međunarodnog filmskog festivala „Kustendorf“, proslavljeni reditelj planira „grad od kamena“ pored Višegrada. Pedesetak kućica, crkvice, nekoliko ulica i trgova, sa prenočištima, kafanama, radnjama i sl. u renesansnom stilu lijepo će se uklopiti u prirodnu okolinu i vezati na ćupriju na Drini. Izgradnja Kamengrada, najvio je Kusturica, počće na ljeto i potrajati dvije godine, a onda udahnuti novi život u Andrićev rodni grad i poslužiti i za snimanje eksterijera i enterijera filma „Na Drini ćuprija“.

Specijalne veze

simpozijume nego da su u ovu akciju što više uključe đaci, studenti, škole i fakulteti, učitelji, profesori, javne tribine, narodni univerziteti, biblioteke i svi čitaoci i ljubitelji Andrićeve proze. U tom smislu posebno zanimljiv prilog dao je naš svjetski priznati reditelj Emir Kusturica, koji je poznat kao veliki poštivalac Andrićevog djela i već decenijama je

zaokupljen idejom ekranizacije njegovog najznačajnijeg romana. „Nema manjeg naroda koji ima većeg pisca od Ive Andrića“, rekao je Kusturica i najavio snimanje filma za koji bi scenarijo napisao Gordan Mihić. I više od toga, on je izložio projekat izgradnje kamengrada u blizini Višegrada, koji bi poslužio kao scenografija za film.

Na zavšetku ovog zanimljivog razgovora u susret Višegradskim stazama Ive Andrića, ministar Kasić je obavijestio da će Vlada RS formirati organizacioni odbor koji će brinuti o pripremi i koordinaciji proslave Andrićevih jubileja i da će u tome slijediti ideje i prijedloge izložene na ovom sastanku.

Vjerski život

Povratak sjedišta Eparhije zahumsko-hercegovačke u Mostar

Liturgiju je predvodio episkop zahumsko-hercegovački Grigorije

U nedelju, 2. januara, svetom arhijerejskom liturgijom u Staroj crkvi, Mostar je nakon 18 godina ponovo postao sjedište Eparhije zahumsko-hercegovačke i primorske.

Povratak u „grad na Neretvi“ upriličen je na krsnu slavu Eparhije, Svetog Ignjatija Bo-

gonosca, a arhijerejsku liturgiju služilo je više vladika – umirovljeni episkop zahumsko-hercegovački Atanasije, mitropolit crnogorsko-primorski Amfilohije, episkop budimljansko-nikšićki Joanikije, dalmatinski Fotije i raško-prizrenski Teodosije.

Episkop zahumsko-hercegovački Grigorije u svojoj besjedi je rekao da je povratak sjedišta Eparhije u Mostar jedan od najznačajnijih događaja u istoriji Crkve i pozvao Srbe da se vrate u Mostar naglasivši da taj grad bez Srba, kao ni bez Hrvata i Bošnjaka, ne može biti ono što je oduvijek bio.

Svečanosti je prisustvovao je veliki broj visokih zvanica iz Mostara i sa područja Hercegovine. Gradonačelnik Mostara Ljubo Bešlić rekao je da je povratak vladike Grigorija velika i značajna stvar za Mostar, ne samo za Srbe nego i za sve druge koji žive u ovom gradu.

Mostar je bio sjedište Eparhije od 18. vijeka sve do 1992.godine, kada je zbog ratnih zbivanja izmješteno u Trebinje.

Obrazovanje

Univerzitet u malom: Filozofski fakultet na Palama

Zgrada Filozofskog fakulteta na Palama

Filozofski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu smješten je na Palama, univerzitetskom gradiću koji je 12 kilometara udaljen od olimpijske planine Jahorine. Spada u mlade fakultete sa vrlo dugom tradicijom, jer je njegov rad obnovljen (u tada Srpskom Sarajevu) ratne 1993. godine, a baštini naslijeđe Filozofskog fakulteta u Sarajevu, osnovanog 1950. godine. Zbog građanskog rata, više od 600

profesora i nekoliko hiljada studenata morali su napustiti Sarajevo, koje je bilo glavni univerzitetski centar u bivšoj SR BiH. Našavši se na periferiji grada u kome su ostale sve kulturne i obrazovne ustanove koje je srpski narod vijekovima stvarao, grupa profesora odlučila je da obnovi rad Filozofskog fakulteta, da bi generacije mladih mogle da nastave školovanje. Stvoreni su skromni preduslovi, i Fakultet

je ponovo počeo da radi uprkos svim teškoćama i rizicima koje je rat donosio.

Sada je Filozofski fakultet univerzitet u malom. Od ratne 1993. godine izrastao u najveću visokoškolsku ustanovu Univerziteta u Istočnom Sarajevu. Od školske 2005/2006. godine nastava se organizuje u novoj zgradi, koja ispunjava najviše evropske standarde, s dobro opremljenim učioničkim prostorom,

Obrazovanje

bogatom bibliotekom, čitaonicom i internet-kabinetima. Filozofski fakultet je vrlo složena i heterogena nastavno-naučna ustanova, na kojoj se izučavaju različite oblasti u okviru filozofskih i društvenih nauka, filoloških, pedagoško-psiholoških, kao i prirodno-matematičkih nauka. Fakultet studentima pruža širok i raznovrstan izbor budućih zanimanja. Nastava se odvija u okviru sedamnaest studijskih programa:

- Filozofija,
- Sociologija,
- Novinarstvo,
- Istorija,
- Pedagogija,
- Razredna nastava,
- Psihologija,
- Srpski jezik i književnost,
- Ruski i srpski jezik i književnosti,
- Engleski jezik i književnost,
- Njemački jezik i književnost,
- Opšta književnost i bibliotekarstvo,
- Opšta književnost i teatrologija,
- Geografija,
- Turistička geografija,
- Matematika i računarstvo, te
- Matematika i fizika.

Nastavu, koja od akademske 2006/2007. godine teče prema zahtjevima bolonjskog procesa, izvode afirmisani univerzitetski nastavnici, stalno zaposleni na fakultetu, kao i eminentni profesori sa drugih univerziteta iz Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore.

U akademskoj 2010/2011. godini na Filozofskom fakultetu studira 2356 studenata osnovnih studija i 69 stude-

Fakultetska čitaonica

nata koji dovršavaju klasične postdiplomske studije. U toku je postupak licenciranja master studija, koji provodi Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske. Do januara 2011. godine na Fakultetu su diplomirala 1503 studenata, pri čemu je 88 studenata završilo studije po bolonjskim programima. Odbranjeno je 110 magistarskih radova i 64 doktorske disertacije.

Nastavnici, saradnici i studenti Filozofskog fakulteta vrlo su aktivni i u naučno-istraživačkom radu. U akademskoj 2010/2011. godini realizuje se 14 projekata koje finansira Ministarstvo nauke i tehnologije Republike Srpske. Već pet godina zaredom, povodom godišnjice Fakulteta, u maju se održava naučni skup, međunarodnog karaktera, a radovi prezentovani na skupu objavljuju se u posebnom zborniku. Fakultet je izdavač i časopisa Radovi Filozofskog

fakulteta u Istočnom Sarajevu, koji izlazi jednom godišnje, kao i brojnih naučnih i stručnih knjiga profesora i saradnika Fakulteta. Izdavačku djelatnost prate i brojne promocije, a u okviru studentskih tribina i rada katedri održavaju se tematske i književne večeri, gostuju poznati naučnici i umjetnici, što djelatnost Fakulteta čini raznovrsnom i dinamičnom, otvorenom i korisnom u širem društvenom okruženju.

Razvojna strategija Filozofskog fakulteta ide dalje od sedamnaest studijskih programa koji se već realizuju. Usmjeren je na razvoj sopstvenog naučno-nastavnog kadra, te na raznovrsnost zanimanja, na manje studijske grupe, koje omogućavaju neposredniji i efikasniji rad studenta i nastavnika, što doprinosi i poboljšanju kvaliteta rada Fakulteta, jednom od primarnih razvojnih ciljeva.

Obrazovanje

Planom upisa za 2011/2012. godinu biće obuhvaćen i vrlo atraktivan studijski program Politikologija i međunarodni odnosi, za koji je Fakultet dobio licencu od nadležnog ministarstva. Fakultet ima i licencu za program Predškolsko vaspitanje, pa se očekuje da će se u narednoj školskoj godini upisnom politikom Univerziteta i Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske aktualizovati i njegovo izvođenje. U toku su i aktivnosti koje prethode licenciranju studijskog programa Kineski i engleski jezik i književnosti, kao i pripreme za sljedeći naučni skup Nauka i identitet, koji će se održati od 20. do 22. maja 2011. godine.

Prof. dr Milanka Babić, prodekan za nastavu na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu, naglašava veliku pomoć Republike Srbije u konstituisanju i razvoju ovoga fakulteta:

- Fakulteti koji počinju da rade „sa ledine“ ne nastaju odlukom o njihovom osnivanju, nego višegodišnjim strpljivim radom, entuzijazmom i upornošću i nastavnika i institucije u nastojanju da se što prije iškoluje kvalitetan sopstveni kadar. Bilo je potrebno petnaest godina da bi se moglo reći da nastavu na Filozofskom fakultetu izvodi više od 50 odsto nastavnika i asistenta koji su u stalnom radnom odnosu. Taj proces je stalan i trajaće još najmanje desetak godina. Drukčije rečeno, uz

Računarski kabinet

sve napore zaposlenih na Fakultetu i Univerzitetu, uz sve što je Vlada Republike Srpske uložila u njegov razvoj, a uložila je mnogo, teško da bi ovaj fakultet uspio da se razvije da nije postojala i pomoći Srbi-

Prof. dr Milanka Babić

je. Ona se ogledala, a ogleda se i danas, zahvaljujući „Specijalnim vezama“, prije svega u blagonaklonosti nadležnih institucija (i pojedinaca) iz Srbije da dozvole angažovanje svojih profesora na našem fakultetu, čime se prevazilazi

kadrovski nedostatak. Osim toga, od velikog je značaja i pomoć u opremanju biblioteke, u čemu su pripomogli Narodna biblioteka Srbije, Šabačka biblioteka (darovale su Fakultetu nekoliko hiljada knjiga), Institut za srpski jezik SANU, Muzej grada Beograda, Filološki, Filozofski i Prirodno-matematički fakultet iz Beograda, Geografski institut iz Beograda, Filološko-umetnički fakultet iz Kragujevca, Filozofski fakultet iz Novog Sada, Filozofski fakultet iz Niša, učiteljski fakulteti iz Beograda, Užica, Jagodine i Vranja. Da su svi ti vidovi pomoći izostali, ne bi bilo ni ovoga fakulteta, koji, uvjere na sam, ima misiju i od geostrateškog interesa za srpski narod, a to je da oplemeni ove brdske krajeve i zadrži brojne generacije mladih, vezujući ih za istočni dio Republike Srpske.

Turizam

Banja Vrućica

Zdravstveno turistički centar „Banja Vrućica“ nalazi se u središnjem dijelu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, u neposrednoj blizini grada Teslića. Obgrljen je blagim brežuljcima, obroncima planine Borja obraslim gustom bjelogoričnom i crnogoričnom šumom koja se pruža

Dugogodišnje iskustvo i povjerenje koje je građeno tokom prethodnih godina stavlja je na jedno od vodećih mjesta u banjskom liječenju i rehabilitaciji na području Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, pa i šire. Banja Vrućica ima tradiciju dugu stotinu godina.

Prvi podaci o mogućno-

da je banju, 1919. godine, otkupio šumarski tehničar Simo Krstić, koji je prije izgradnje, angažovao vrsne strane stručnjake da obave istraživanja i analize i utvrde ljekovitost voda Banje Vrućice.

Prirodna ljekovita svojstva termomineralne vode, dokazano je, imaju povoljno dejstvo u rehabilitaciji kardiovaskularnih, reumatoloških i neuroloških oboljenja, te je tako Zdravstveno-turistički centar Banja Vrućica postao poznato banjsko lječilište sa obučanim kadrom i svom potrebnom opremom.

Osnovna djelatnost Zdravstveno-turističkog centra Banja Vrućica je medicinska rehabilitacija, koja se sprovodi u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju kardiovaskularnih oboljenja. Rehabilitacija i liječenje obuhvataju bolesnike nakon infarkta miokarda, kod kojih se obavljaju balon dilatacija i inplantacija stentova, bajpas operacije, operacije srčanih zalistaka, operacije na krvnim sudovima (a.karotis, aorta, krvni sudovi ekstremiteta). Pored toga, u Banji Vrućici sprovode se i rehabilitacija i liječenje reumatoloških, neuroloških

Parking ispred hotela „Kardial“

do prostrane ravnice doline rijeke Usora, na 230 metara iznad mora.

Umjereno kontinentalna klima i termomineralna voda, čist vazduh, mir i tišina doprinose relaksaciji i rehabilitaciji.

Banja Vrućica dobila je ime po ljekovitoj termomineralnoj vodi temperature 38° C.

stima korišćenja ljekovite termomineralne vode Banje Vrućice vezani su za period austrougarske okupacije i uprave u Bosni i Hercegovini. Tada počinju prva naučna istraživanja kvaliteta mineralnih i termomineralnih voda Bosne i Hercegovine. Moderna istorija Banje Vrućice počinje po završetku Prvog svjetskog rata, ka-

Turizam

kih i postraumatskih oboljenja i stanja.

Medinski i velnes centar pružaju širok dijapazon usluga. Novi koncept koji je prvenstveno namjenjen savremenom čovjeku čini Banju Vrućicu mjestom uživanja gdje svako može pronaći nešto za sebe.

Korisnici Medicinskog i velnes centra Stara Banja u hotelu „Kardial“ na oko 1600 m², mogu uživati i prepustiti se stručnom osoblju koje ih vodi kroz „svijet vode“, „svijet saune“ i „svijet masaže“.

Banja Vrućica ima tradiciju u liječenju raznih oboljenja uz pomoć termomineralne vode. Zdravstvene usluge na bazi ljekovitih dejstava vode u velnesu pružaju medicinski stručnjaci.

Usluga Velnes centra obuhvata saune (finska, infracrvena, parno kupatilo, rimska spa oaza), masaže („Stara Banja“ aroma masaža, holiistička antistres masaža, masaža vulkanskim kamenjem, čokoaroma spa masaža, vinoaroma spa masaža, medicinska masaža, sportska masaža, te razni velnes rituali), fitness centar, bazen (rekreativni, hidromasažni, dječiji, zatvoreni bazen s termomineralnom vodom, kao i otvoreni bazen s termomineralnom vodom, prvi u Republici Srpskoj), kupke u ljekovitoj vodi i blatu, te frizerski i kozmetički salon. U okviru Velnes centra postoji i VIP spa oaza zatvorenog tipa namijenjena relaksaciji i opuštanju parova u sauni, s masažom i relaksacijom.

U kompleksu od četiri hotela sa oko 1000 ležajeva, gostima su na raspolaganju brojni sadržaji i usluge, što Banju Vrućicu pozicionira kao poznato prirodno lječilište, konferencijski, sport-

U visokom prizemlju hotela „Kardial“ nalazi se luksuzno opremljen restoran sa terasom kapaciteta 346 mjesta sa širokim asortimanom jela i pića, kao i ekskluzivan restoran namijenjen gostima koji

Kongresne sale su opremljene po svjetskim standardima

sko-rekreativni i turističkomanifestacioni centar.

Hotel „Kardial“ ima četiri zvjezdice, moderno uređenog enterijera i eksterijera, u okviru svojih usluga nudi pregršt mogućnosti za odmor, rekreaciju i poslovne programe tipa kongresa, seminara, savjetovanja i slično.

Raspolaže sa 337 ležajeva, koji su raspoređeni u 196 luksuzno opremljenih jednokrevetnih i dvokrevetnih soba i apartmana. Sve sobe imaju kupatilo, TV sa satelitskim programom, klimu, mini bar, direktnu telefonsku liniju i pristup internetu.

žele da u privatnosti uživaju u širokom asortimanu tradicionalnih nacionalnih i internacionalnih jela, koja priprema tim vrhunskih kuvara.

Osim restorana, u hotelu „Kardial“ su na raspolaganju aperitiv barovi, sa širokim asortimanom pića i napitaka.

Banja Vrućica sa hotelom „Kardial“ i svojom raznolikom ponudom dobar je izbor za organizovanje konferencija, poslovnih susreta, sastanaka.

Centralni položaj Banje Vrućice u Bosni i Hercegovini i izdvojenost od gradskih gužvi, kao i njeni kapaciteti pozicionirali su ovu banju,

Turizam

odnosno hotel „Kardial“ kao idealno mjesto za okupljanje poslovnih ljudi.

U sklopu hotela „Kardial“ nalaze se kongresne sale izgrađene po evropskim standardima, sa savremenom akustikom i modernom audio i video tehnikom i svom pratećom opremom. Veličina i raspored sala, sa prostranim holovima koji ih povezuje, idealno su mjesto za održavanje svih vrsta kongresa, simpozijuma, savjetovanja, edukacija i sličnih poslovnih sastanaka. Tu je i iskusno osoblje koje učesnicima olakšava rad i ukupan boravak čini ugodnim.

Udobna dvorana za 350 osoba i 6 drugih dvorana kapacitetom od 20 do 120 mjesta, savremeno opremljenih koje se mogu prilagoditi za različite prezentacije. Klimatizirane prostore moguće je prilagoditi različitim potrebama. Na raspolaganju je i sva potrebna audio-vizuelna tehnika za sve vrste komunikacija.

Hotel „Posavina“ ima dvije zvjezdice. Raspolaže sa 132 sobe, odnosno 234 ležaja u jednokrevetnim i dvokrevetnim sobama i apartmanima. Sve sobe su opremljene kupatilom, televizorom, telefonom, frižiderom i bežičnim internetom.

Hotel „Srbija“ je lociran u podnožju Čubrinog gaja, kombinovane bjelogorične i crnogorične šume, i predstavlja pravu oazu mira. Raspolaže sa 76 soba, odnosno 167 ležaja u jednokrevetnim, dvokrevetnim, trokrevetnim i četverokrevetnim sobama i apartmanima. Sobe su opre-

„Kardial“ - zatvoreni bazeni

mljene kupatilom, televizorom, telefonom i klimom, tako da pružaju maksimalan mogući ugođaj, prijatnu atmosferu i idealne uslove za odmor i rekreaciju. U prizemlju hotela se nalaze ljekarske ambulante namijenjene za medicinsku rehabilitaciju. Hotel je podzemnim hodnikom povezan sa hotelom „Hercegovina“, u kojem se obavljaju terapijske i fizikalne procedure, tako da je pogodan za rehabilitaciju i u zimskom periodu.

Hotel „Hercegovina“ ima status specijalne bolnice za prevenciju, liječenje i rehabilitaciju kardiovaskularnih i fizijatrijsko-reumatoloških oboljenja. Raspolaže sa 66 soba, odnosno 160 ležaja u dvokrevetnim i trokrevetnim sobama. Opremljen je kompletnim sadržajem za prevenciju i rehabilitaciju, a prizemlje hotela je namijenjeno isključivo za liječenje i rehabilitaciju nepokretnih i slabo pokretnih osoba. U hotelu „Hercegovina“

je centar za ultrazvučnu dijagnostiku, ergometrijska testiranja, laboratorijska ispitivanja i rehabilitaciju kardiovaskularnih, reumatoloških i neuroloških oboljenja. Medicinske procedure i rehabilitacija odvijaju se pod nadzorom visoko obučenog medicinskog osoblja.

U sklopu zdravstvenoturističkog centra „Banja Vrućica“ su tereni za košarku, odbojku, rukomet, tenis, stoni tenis (stari hotel „Bosna“), mali fudbal, mnogobrojne staze za šetanje i trčanje i biciklizam. Posebna novina je fudbalski stadion sa vještačkom travom sa licencom FIFA, idealan za pripreme fudbalskih ekipa, naročito u zimskom periodu.

Svi tereni se nalaze u neposrednoj blizini hotela i okruženi su šumskim predjelima i cvjetnim parkovima. Tereni su na raspolaganju svim gostima koji žele da provedu aktivan odmor.

Predstavljamo

UNIS – fabrika cijevi, a.d. Derventa

UNIS – fabrika cijevi, a.d. Derventa locirana je u industrijskoj zoni Dervente, na adresi Dubička 50, u Republici Srpskoj, Bosna i Hercegovina. Povezana je drumskom vezom sa Šamcem i Bijeljnom, prema istoku, Prnjavorom i Banjalukom, prema zapadu, Bosanskim i Slavonskim Brodom, prema sjeveru, te sa Dobojem, Zenicom i Sarajevom, prema jugu.

UNIS – fabrika cijevi osnovana je 1974. godine kao radna organizacija u sastavu SOUR-a UNIS Sarajevo. U početku preduzeće je proizvodilo okrugle cijevi (od Ø16 do Ø108), kvadratne cijevi (od 15x15mm do 70x70mm), pravougaone cijevi (od 30x20mm do 80x60mm), elipsoidne cijevi (od 30x15mm do 64,5x25mm), D profili (od 38x22mm) i L profili (50x50mm i 40x40mm). Do kraja 70-tih godina preduzeće je proširilo svoj proizvodni asortiman uvodeći proizvodnju žarenih hladnovučenih cijevi, šavnih preciznih cijevi, te izradu elemenata i sklopova od cijevi.

Narednih godina preduzeće je proširilo djelatnost i na preradu drveta. U proizvodni program uvedena je proizvodnja lamperije, brodskih podova, stolarije, namještaja i dr.

Prodajom državnog kapitala, 14.05.2002. godine registrovano je Akcionarsko društvo UNIS – fabrika cijevi. Većinski vlasnik (65 % kapitala) postala je kompanija Balkan Steel International Establishment iz Lihtenštajna.

Unis – fabrika cijevi a.d. je proizvodno preduzeće i, s obzirom na djelatnost koju obavlja, svrstava se u metaloprerađivačku granu privrede. Proizvodi šavne cijevi od čelika, metalne proizvode od cijevi i proizvode od drveta.

U periodu od 2002. do 2005. godine investirano je u modernizaciju postojećih proizvodnih linija i kupovinu novih proizvodnih linija, što je praradeno izgradnjom i drugih infrastrukturnih objekata. U skladu sa izvršenom modernizacijom, proizvodni kapacitet je uvećan sa 40.000 na 140.000 tona godišnje.

Godine 2007. izgrađeni su novi kapaciteti za proizvodnju cijevi velikih prečnika, od 3 do 8 cola (Ø 88,9-Ø 219,1), kapaciteta 360.000 tona na godišnjem nivou.

Navedeni instalisani kapaciteti su do 10 puta veći od kapaciteta kojim je fabrika raspolagala do 2002. godine, što je doprinijelo i povećanju fizičkog obima proizvodnje, a

povećan je i broj zaposlenih radnika.

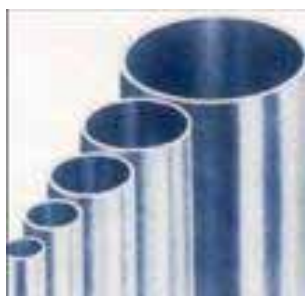
Proizvodi UNIS – fabrika cijevi, a.d. Derventa uglavnom se plasiraju na tržište Evropske unije (Njemačka, Češka, Slovenija, Francuska, Mađarska, Italija) Hrvatske, Srbije, Makedonije i BiH.

Od 2008. godine UNIS – fabrika cijevi, a.d. Derventa ima mrežu maloprodajnih objekata na teritoriji BiH, a planira se i otvaranja novih maloprodajnih objekata. Od trenutno 13 otvorenih maloprodajnih objekata osam se nalazi na teritoriji Republike Srpske, (Derventa, Brod, Doboj, Bijeljina, Zvornik, Istočna Ilidža, Šamac, Banja Luka i Prijedor), tri u federaciji BiH (Tuzla, Zenica i Cazin) i jedan u Brčko Distriktu BiH.

UNIS – fabrika cijevi, a.d. Derventa posjeduje sertifikat za sistem upravljanja prema EN ISO 9001:2000 (9001:2008) TUV NORD, kao i sertifikat proizvodne kontrole EC –Certificate of factory production control 1404-CPD-1324 EN 10219-1:2006 ZAG Ljubljana.

Društvo se svrstava u red najvećih izvoznih preduzeća u Republici Srpskoj i BiH.

Akcionarsko društvo UNIS – fabrika cijevi klasifikovano je u kategoriju velikih preduzeća i nalazi se na službenom berzanskom tržištu.

Opštine RS

Prijedor

Prijedor je varoško naselje novijeg doba. Njegova bliža okolina kraj rijeke Sane, međutim, bila je naseljena još u vrijeme praistorije. Na širim prostorima opštine evidentirana su nalazišta rimskih i srednjovjekovnih naselja. U okolini Ljubije pronađeni su brojni spomenici iz rimskog doba koji svjedoče o naseobinama iz

narodnom predanju, Sana je nekada tekla nešto južnije, ispod samih brda, tokom vremena promijenila je tok, „prijedrijela“ ili „prodrla“ u polje nešto sjevernije, i taj teren nazvan je Pridor ili Prodor.

Veoma brzo Prijedor je postao značajan trgovačko-zanatski centar zahvaljujući rimskim putevima i plovnosti

Panorama Prijedora

tog vremena, kao i podaci da se gvozdena ruda sa prijedorskih kopova, pretopljena u topionicama, koristila za kovanje oružja rimskih legionara. Prijedor se prvi put pominje u dokumentima krajem 17. vijeka, u pismima grofa Adama Bačanića za vrijeme tzv. Bečkog rata (1683 – 1699). Vjeruje se da je ime dobio od riječi „pridor“ ili „prodor“. Prema

rijeke Sane, kao i prvoj željezničkoj pruzi izgrađenoj 1873. godine.

Prijedor danas

Područje opštine Prijedor obuhvata površinu od 834 km². Opština Prijedor je smještena između planine Kozare, na sjeveru, i Majdanskih planina, na jugu. Planina Ko-

zara pregrađuje prijedorsku kotlinu od posavske doline i dna panonskog bazena. Glavni opštinski centar je grad Prijedor, koji se nalazi u središtu područja opštine. Rijeka Sana je glavna hidrografska arterija koja do Prijedora teče u pravcu sjevera, da bi smjer toka promijenila u pravcu zapada, sve do ušća u rijeku Unu.

Nadmorska visina je 145 metara. Kozara, dinarska planina, duga je 75 km s najvišim vrhovima Lisina 978 m i Rudine 920 m. Centralni dio Kozare, površine od 3.494, 51 ha, 1967. godine proglašen je nacionalnim parkom. Šumsko zemljište obuhvata 28.740 ha.

Klima je umjereno kontinentalna, s godišnja količinom padavina od 979 lit/m².

Vodne površine se prostiru na 2.058,14 ha (uz ribnjak i vještačka jezera). Osnovno hidrografsko obilježje teritorije opštine je vodotok Sane sa pritokama : Gomjenica, Puharska, Miloševica, Svetinja, Ciganuša, Ljubijska rijeka i njihove pritoke.

Putnu mrežu čine magistralni putevi – 70 km, regionalni – 36 km, lokalni putevi – 93 km.

Opština Prijedor broji oko 105.000 stanovnika, grupisanih u 27.233 domaćinstva nastanjenih u 26.555 stanova,

Opštine RS

u 71 naseljenom mjestu i organizovanih u 49 mjesnih zajednica

Zaposleno je oko 18.000 lica. Zaposlenost je podjednaka u državnom i privatnom sektoru. Najveći broj zaposlenih je u sektoru prerađivačke industrije, a zatim u trgovini, građevinarstvu i hotelima i restoranima.

Privreda

Privreda opštine Prijedor tradicionalno je bazirana na iskorišćavanju prirodnih resursa, što je čini industrijskom sredinom koja svoj ekonomski razvoj temelji na industrijama naslonjenim na bogat mineralno-sirovinski kompleks kojim raspolaže.

Značajne rezerve drvene mase, veoma plodno poljoprivredno zemljište, te tradicionalne djelatnosti, omogućili su razvoj drvene industrije, metalne industrije, tekstilne industrije i poljoprivrede.

Rudarstvo je grana koja ostvaruje najveći prihod, i to zahvaljujući nalazištima željezne rude i uspješnoj privatizaciji rudnika željezne rude od strane kompanije „Arcelor Mittal“.

U oblasti drvene industrije najveći broj poslovnih subjekata bavi se primarnom preradom drveta, uz značajan udio proizvođača namještaja, stolarije i drugih gotovih proizvoda od drveta.

Metalna industrija angažovana je na izradi i montaži čeličnih konstrukcija, i svoje proizvode plasira na tržištu EU.

Centar grada

Tekstilna industrija najviše proizvodi odjeću za potrebe stranih klijenata (loan-poslovi), dok je lider iz ove branše preduzeće „Scontoprom“, koje ostvaruje značajan udio u strukturi ukupnih prihoda opštine Prijedor.

Prehrambena industrija bazirana je na proizvodnji mesnih i mlječnih proizvoda i prerađevina, alkoholnih i bezalkoholnih pića, kao i keksa i vafla. Vodeća preduzeća su: „Mira“, „Prijedorčanka“, ribnjak „Saničani“ i „Orion“.

Na području opštine Prijedor najviše je registrovanih preduzetnika, slijede privatna preduzeća, državne institucije, akcionarska društva i dr.

Prijedor ima šansu da postane vodeći industrijski centar sjeverozapadnog dijela Bosne i Hercegovine. U tom cilju menadžment opštine kreira i sprovodi kontinuirane aktivnosti na podršci razvoju poljoprivrede, preduzetništva,

malih i srednjih preduzeća, investicija u domenu privrede.

Ključne referentne tačke za podršku privrede su Odjeljenje za privredu i poljoprivredu opštine Prijedor i Agencija za ekonomski razvoj opštine Prijedor „PREDA-PD“, u čijem sklopu djeluje i info-centar za investitore.

Industrijske zone, One-stop-shop za preduzetnike, Preduzetnički inkubator Prijedor, podsticaji za preduzetnike i poljoprivrednike, Fondacija za razvoj Prijedor, još su neke od konkretnih referentnih tačaka čija je funkcija da pruže podršku razvoju preduzetništva i privrede uopšte.

Preduzeća koja posluju na području opštine Prijedor izvezno su usmjerena uglavnom prema tržištima zemalja u okruženju (Srbija i Hrvatska), ali i zemalja šireg regiona i EU (Italija, Češka, Austrija i dr.).

Opštine RS

Zgrada opštine

Opština Prijedor spada u kategoriju razvijenih opština u Republici Srpskoj i druga je po veličini u RS. Pored povoljnog geo-strateškog položaja i blizine tržišta regiona i zemalja EU, na području opštine Prijedor uspješno posluje i veliki broj stranih kompanija. Kompanije Arcelor Mittal (V. Britanija, Indija), Mira - Kraš Grupacija (Hrvatska), Lipa Drvo (Italija), Nova Ivančica (Hrvatska), Austronet (Austrija), Cemex (Hrvatska - Meksiko), NorBos (Norveška), Cummins RepSerp (Srbija) i Nuti Due (Italija), najbolja su referenca opštine Prijedor za privlačenje novih investicija.

Menadžmenta opštine nastoji da stvori povoljno poslovno okruženje i poveća konkurentnost, direktne investicije u privredu, funkciju lanaca vrijednosti. Cilj je otvaranje novih radnih mjesta i poboljšanje kvaliteta života uopšte.

Poljoprivreda

Prijedorska opština prostire se na ukupno 83.406 hektara površina, od čega na privatno zemljište otpada 57.264 hektara, a na državno 26.142 hektara. Oranice i bašte prostiru se na 37.149 hektara, voćnjacima je zasađeno 2.386 hektara, a vinogradima 3 hektara. Ukupno obradivo zemljište zauzima prostor od 43 463 ha.

Na području opštine su veoma povoljni uslovi za razvoj poljoprivrede, što znači da je moguće postizati bolje rezultate u poljoprivrednoj proizvodnji.

Kultura

Muzej Kozare osnovan je 1953. godine, iako je u Prijedoru još 1895. godine

postojala muzejska zbirka. Muzej se od 1983. godine nalazi u sadašnjem objektu i bavi se proučavanjem i očuvanjem kulturnog nasljeđa ovog kraja. Prijedorsko pozorište osnovala je, 1954. godine, grupa entuzijasta, zaljubljenika u pozorišnu umjetnost. I prije rata u BiH bilo je poznato po izuzetnom kvalitetu scenskih izvedbi. Pozorište danas ima status amaterskog.

Biblioteka Ćirilo i Metodije raspolaže knjiškim fondom od oko 40.000 naslova i predstavlja nezaobilaznu instituciju u obrazovnom procesu prijedorskih srednjoškolaca, ali i dodatnog obrazovanja u pojedinim oblastima. Biblioteka je organizator brojnih političkih i književno-naučnih tribina. Početkom 2008. godine otvorena je i gradska čitaonica, koja je sastavni dio biblioteke i gdje je smješteno 1.200 štampanih monografskih i serijskih publikacija, četiri umrežena računara, periodika te deset naslova dnevnih novina, časopisa i revija.

Galerija '96 je novi izložbeni prostor u kojem se tokom godine održavaju izložbe, performansi, promocije knjiga i koncerti.

Prijedor je domaćin brojnih kulturnih manifestacija kao što su Međunarodni festival horova „Zlatna vila“, književni susreti na Kozari i dr. Prijedor je jedinstven fenomen, jer odavde potiče veliki broj akademskih slikara, koji su slavu grada pronijeli širom svijeta.

Opštine RS

Obrazovanje

Prvi oblici organizovanog obrazovnog procesa datiraju još iz 19. vijeka. Najznačajnija školska institucija, prijedorska Gimnazija osnovana je 1923. godine, a u periodu poslije Drugog svjetskog rata postojala je i ženska zanatska škola.

Danas na području opštine radi 12 osnovnih i šest srednjih škola sa oko 12.000 učenika, a tu su i osnovna i srednja muzička škola, te specijalna škola za djecu ometenu u razvoju. Ne treba zaboraviti ni predškolsku ustanovu Dječiji vrtić „Radost“,

gdje svakodnevno boravi preko 500 prijedorskih mališana. Prijedor ima i visokoškolske ustanove, kao što su Viša medicinska, odnedavno Visoka medicinska škola i Viša poslovna škola, te Rudarski odsjek Tehnološkog fakulteta iz Banjaluke. Na višim školama i fakultetima u Republici Srpskoj i Srbiji obrazuje se oko 2.000 studenata.

Sport

Prve sportske aktivnosti Prijedorčana registrovane su u 19. vijeku, tako da se s pravom može govoriti o dugoj sportskoj tradiciji i u pojedinačnim i kolektivnim sportovima. Od

tada pa do današnjih dana slavu i ime Prijedora pronosili su širom bivše SR BiH i SFRJ fudbaleri, rukometaši, padobranici, karatisti, džudisti, ko-

SKUD „Mladen Stojanović“

šarkaši, teniseri, šahisti, bokseri i mnogi drugi zaljubljenici u sport. Danas u Prijedoru 47 sportskih klubova.

Turizam

Prijedorska opština, smještena u sjeverozapadnom dijelu Republike Srpske, raspolaže brojnim turističkim potencijalima koji omogućavaju razvoj različitih vidova turizma.

Priroda je bila blagonaklona prema ovom području, a dokaz za to je i krajiška ljepotica rijeka Sana, na čijoj obali leži grad. Rijeka Sana pruža mogućnosti za razvoj kupališnog turizma, jer najvećim di-

jelom ima miran tok, a na području opštine Prijedor se nalazi i nekoliko mjesta uređenih za kupanje.

Prijedor ima razvijen i planinski turizam, jer ga okružuje pitoma planina Kozara, čiji je centralni dio od 1967. godine proglašen nacionalnim parkom. Kozara predstavlja idealno odredište za ljubitelje prirode. Ističe se očuvanim šumskim kompleksima i svojevrsna je vazдушna banja koja pruža mogućnosti za bavljenje zimskim sportovima. Mrakovica, kulturno-istorijski kompleks i memorijalna zona, jedno je od najomiljenijih

izletišta u ovom dijelu Republike Srpske.

Prijedorska opština takođe raspolaže brojnim kulturnim vrijednostima. Nosioci razvoja kulture u opštini Prijedor su: Muzej Kozare, Narodna biblioteka „Ćirilo i Metodije“, Gradsko pozorište i „Galerija '96“, koji se bave proučavanjem i očuvanjem kulturnog naslijeđa ovog kraja i koji prezentuju kulturu i običaje na ovom području.

Ono što upotpunjuje turističku ponudu su tradicionalne kulturne, sportske i druge manifestacije koje se održavaju tokom čitave godine i doprinose prezentaciji turističkih potencijala Opštine.

Opštine RS

Spomen kuća porodice Stojanović

UKRATKO O OPŠTINI PRIJEDOR

- Opština Prijedor je druga opština po veličini u Republici Srpskoj, smještena je u sjeverozapadnom dijelu Bosne i Hercegovine.
- Opština zauzima površinu od 834 km².
- Broj stanovnika: 105.000, od čega 50 odsto čini seosko stanovništvo.
- Po nacionalnoj strukturi Prijedor je mnogonacionalna sredina, u kojoj žive: Srbi, Hrvati, Bošnjaci, Slovenci, Ukrajinci, Česi, Romi i Rusini.
- Gustina naseljenosti je 126 stanovnika po km².
- Klima je umjereno-kontinentalna, sa prosječnom godišnjom temperaturom od 11° C.
- Povoljan geo-strateški položaj i postojeći prirodni resursi otvaraju brojne

- mogućnosti za ulaganje u oblasti eksploatacije rudnih i mineralnih bogatstava, drvoprerađivačke, poljoprivrede, vodoprivrede, turizma i drugih privrednih grana.
- Opština Prijedor na svom području ima obezbjeđenu kvalitetnu infrastrukturu za obavljanje privrednih aktivnosti (dobro povezani magistralni putevi, željeznički kolosjek povezan sa regionalnim centrima i EU, kvalitetnu elektro i komunalnu infrastrukturu, telekomunikacije i drugu neophodnu infrastrukturu).
- Razvijene zdravstveno-socijalne usluge, obrazovni sistem usklađen sa potrebama privrede, jak finansijski i osiguravajući sektor, razvijen nevladin sektor i bogat društveni i kulturni život.
- Privredna struktura opštine Prijedor je veoma izmjenjena i danas dominiraju privredni

subjekti iz oblasti trgovine, uslužnih djelatnosti i prerade.

- Opština Prijedor namjerava da revitalizuje privredu i da generator razvoja opštine postanu privredni subjekti koji ostvaruju veću dodatnu vrijednost, a spadaju prvenstveno u prehrambenu, drvoprerađivačku, metaloprerađivačku industriju, industriju građevinskih materijala, elektro industriju i djelatnosti iz oblasti obnovljivih energetskih izvora i zaštite životne sredine.
- Na području opštine Prijedor registrovana su 2.622 privredna subjekta, od čega su 24 odsto pravna, a 76 odsto fizička lica.
- Raspoloživu radnu snagu karakteriše visoka kvalifikovanost, jaka motivisanost, te niski troškovi radne snage u odnosu na zemlje u okruženju (broj nezaposlenih lica je oko 12.500, od čega preko 7.500 od 18 do 40 godina).
- U kvalifikacionoj strukturi nezaposlenih dominiraju KV radnici (38%), NK radnici (33%) i tehničari SSS (22%).
- Prosječna neto plata u Republici Srpskoj u julu 2010. bila je 786 KM.
- Spoljnotrgovinska razmjena privrede opštine Prijedor kontinuirano ostvaruje suficit. Najznačajniji spoljnotrgovinski partneri na nivou RS su: Srbija, Rusija, Italija, Hrvatska

Opštine RS

Podno Kozare, a pokraj Sane

i dr. Najveći izvoznici i uvoznici sa područja opštine Prijedor su: Arcelor MITTAL, Scontoprom d.o.o., Mira AD (Kraš grupacija), Lipa Drvo d.o.o, Saničani AD i MIP AD Prijedor.

ZAŠTO INVESTIRATI NA PODRUČJE OPŠTINE PRIJEDOR

- Postojeći strani investitori kao najbolja referenca
- Geo-strateška pozicija opštine Prijedor
- Blizina stranim tržištima
- Dobra saobraćajna povezanost
- Savremena i kvalitetna infrastruktura
- Prirodni resursi: zemljište, šume, minerali, voda
- Raspoloživost kvalifikovane radne snage i konkurentna cijena rada
- Kvalitet života
- Saradnja lokalnih institucija i privrede (podrška i podsticaji sa lokalnog nivoa)
- Agencija za ekonomski razvoj opštine Prijedor PREDA-PD, „Info centar za investitore“ i „Radna grupa za podršku

investitorima“, kao servis investitorima

- Obezbijeđeno tržište od preko 60 miliona potrošača; Sporazum o slobodnoj trgovini između devet zemalja jugoistočne Evrope
- Potpisan Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju EU; Preferencijalni izvozni režim sa EU, USA, Australijom, Novim Zelandom, Švajcarskom, Norveškom, Rusijom, Japanom, Kanadom
- Povoljna zakonska regulativa za strana ulaganja na nivou Bosne i Hercegovine
- Instrumenti osiguranja direktnih stranih ulaganja u Bosni i Hercegovini:
  - M I G A - Multilateral Investment Guarantee Agency, članica grupe Svjetske banke
  - O P I C - US Overseas Private Investment Corporation

PORUKA NAČELNIKA OPŠTINE:

Prijedor je lokalna zajednica koja je na putu inte-

grisanja u moderne evropske tokove preko regionalne i prekogranične saradnje, utemeljene na građanskim i demokratskim principima, ljudskim pravima i toleranciji. Snažnom privredom, preduzetničkom aktivnošću i inovacijama, razvojem informacione i digitalne tehnologije, upotrebom nove i obnovljive energije, privatno-javnim partnerstvom, urbanim i ruralnim razvojem, opština planira da poveća zaposlenost i smanji siromaštvo.

Očuvana životna sredina, saobraćajna povezanost i odr-

Marko Pavić, načelnik opštine Prijedor

živi razvoj, stanovnicima bi u budućnosti trebalo da podmiri potrebe za stanovanjem, obrazovanjem, zdravstvom, kulturom, sportom, socijalnom zaštitom i drugim potrebama.

Pozivamo vas da nam se pridružite i postanete naš partner u ostvarivanju ciljeva koji će doprinijeti našem zajedničkom napretku i uspjehu.

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

**Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija**

Tel: 00 381 11 324 6633

Faks: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs